

Babajanyň bagışlanmagyny isleýänleri

Category: Kitapcy, Nukdaýnazar, Publisistika

написано kitapcy | 23 января, 2025

Babajanyň bagışlanmagyny isleýänleri BABAJANYŇ BAGYŞLANMAGYNY ISLEÝÄNLERI

Käbir kitaplaryň ady diýseň täsin.

Mysal üçin, **Hanna Arendtiň** 1963-nji ýylda çap edilen kitabynyň ady – **"Erbetligiň adatylygy"**.

Mysal üçin, **Nurdan Gürbilegiň** 2015-nji ýylda çap edilen kitabynyň ady – **"Sessiziň paýy"**.

Altmyşynjy ýyllaryň başy... Faşistik Germaniyada millionlarça jöhidiň konslagerlere, ölüme ýollanmagyna jogapkär **Karl Adolf Eýhmanyň** Ierusalimdäki sud mejlislerinde (Ysraýyl metbugatynyň görkezýänleriniň tersine) sadist-psihopat mahlukdan zyýada, adaty, hatda eýmendiriji derejede adaty adamdygyna ünsi çeken Arendt kitabynda erbetligiň nähili adatylaşyandygyny ýazdy...

Müňlerçe jöhidi gözünü gyrmıştan ölüme gönderen Eýhman hiç hili taglyma ynanmaýandygy üçin bir partiýa-da goşulmadı, Gitleriň **«Maýn Kampf»** kitabynam okamadı. Partiýanyň maksatnamasynyň, faşistik ideologiýasynyň nämediginem bilenokdy. İş tapman goşunyň hataryna giripdi we ýeke-täk maksady – ýokary wezipelere dyrmaşmakdy.

Ol şu maksat bilen özünden ýokary wezipeli ýolbaşçylaryň görkezmelerini aňryýany bilen ýerine ýetirip, yzygiderli sylag alan yñdarma harby gullukçydy...

Arendt kitabynda her hili zorlukly güýjüň döredýän hadysalaryna tankydy nukdaýnazardan garamazlygyň netijesi

hökmünde adaty adamlaryň niçiksi erbetlikleri edip biljekdigini görkezdi...

Arendt kitabynda – amala aşyrylan hadysanyň eýmençligi bilen bu hereketi amala aşyran kişiniň adatylygynyň arasyndaky çaprazlygy açyp görkezdi...

Ýeri, Gitlere Fethullah Gülen diýsek, FETÖ-nyň Eýhmanlary kim?

Ýo-ýok, diňe türmede oturan ýa-da gaçgak Eýhmanlar ýok!

FETÖ erbetliginiň başga şärikdeşlerem bardy, bir garamaýak, bir alym, bir syýasatçy ýa-da bir žurnalıst kimin...

Asyl ýüzleşmilmegi hökmany mesele şu...

■ **ŽURNALİSTLER**

Bu bölümde sizi Nurdan Gürbilegiň “Sessiziň paýy” kitabı bilen ikiçäk goýaýyn:

“ – **Kenan Ewren** we [/b]Tahsin Şahinkaýa[/b] hunta döwründe adamkärçilige sygmaýan jenaýatlara sebäpkär hasaplanýandyklary üçin däl-de, režime garşy eden-etdilikleri we döwlet agdarlysygyny geçirirendigi üçin jogapkärçilige çekildiler. Günäli-de bilindiler: «Döwletiň güýçleriniň garşysyna» jenaýat edendikleri üçin ömürlik tussag edildiler, harby çinlerinden mahrum edildi. Ýöne huntanyň şol döwürde kimler tarapyndan neneňsi goldanandygyny bugünkü gün hiç kimiň ýatlasy gelenok.

– Maýadarlaryň, halk köpçüligine sözi ýöreýän täsirli kişileriň, ýokary okuw jaýlarynyň ýolbaşçylarynyň, žurnalistleriň «Hydyr ata kimin ýetişen hunta režimine» niçiksi salama durandyklaryny, 12-nji sentýabr agdarlysygyny jemgyýetiň gapma-garşylykly taraplaryny ylalaşdyrýan «parahatçylyk hereketi» hökmünde nähili şatlyk nilen garşylandyklaryny ýatlasy gelenok...

– Bu žentlmen serkerdeleri nähili gutlaýylaryny, yzly-yzyna bolup geçen ölüm jezalaryny nähili goldaýylaryny ýatlasy gelýän ýok...

– İş gutardy, şemal ýatdy, tupan sowuldy, şindi Kenan Ewreni tussag edip bilerler. Tussag etsinler, emma otuz baş ýyl öñ bolup geçen şol işiň, ýerine ýetirilen taryhy funksiýanyň, şol wagt alkyşlanan «deňsiz-taýsyz hyzmatyň» nämedigine-de düşünjek bolalyň:

- Türkiýede kapitalizmiň ykdysady-syýasy petikligini adaty ýollar bilen giderip bolmandygy üçin «12-nji senýabr» agdarlysygy bolup geçdi. Jemgyýetçilik oppozosiýasyny başga ýollar bilen ýatyryp bolmandygy, işçi sindikatlaryny başga ýollar bilen köşesdirip bolmaýandygy, türk taryhynda heniz görlüp-eşdilmedik derejede toparlara bölünen çepçi oppozisiýany başga hili ýumduryp bolmaýandygy, her dürlü kanuny ýa-da bikanun oppozisiýadan arassalanan jemgyýetçilik arenasynda «yk dysady durnuklylygy» başga hili üpjün edip bolmandygy üçin boldy.
- Şol ýyllaryň žurnalistleri agdarlysygyň türk ykdysadyýeti üçin bähbitli pursatdygyny aç-açan ýazdylar...”

A FETÖ?

■ **ÝATLANMAK ISLÄNOK**

FETÖ-ny jemgyýetiň gapma-garsylykly taraplaryny ylalaşdyryjy “parahatçylykly hyzmat” hökmünde görkezenler kimlerdi?

FETÖ-ny goldan maýadarlar, sözi geçirinli kişiler, ýokary okuw jaýlarynyň ýolbaşçylary, žurnalistler kimlerdi?

FETÖ-nyň pyrryldakçy jeza çärelerini alkyşlanlar kimlerdi?

Kim bu «sylagy almak» üçin adaty erbetlige göz ýumanlar?

Köpüsi Fethullah Güleniň kitabıny okamady, jemagatyň taglymy bilen gyzyklanmady, FETÖ-nyň müridi-de bolmady. Yöne olaryň hemmesi: FETÖ-nyň garşıdaşlaryny at-abraýdan düşürmäge synanyşýan müň bir tüýsli pyrryldaklar bilen “ölüm zyndanlaryna” gönderilmelerine ýardam eden “Eýhmana” öwrüldi...

Bugün hiç kim muny ýatlamak islänok.

Günükär diñe Gitlermi?

Günükär diñe Fethullah Gülenmi?

Günükär diñe nasistlermi?

Günükär diñe FETÖ-my?

Hany onda bärde pula, güýje, şan-şöhrata eýe bolmak üçin erbetlige şärikdeş bolanlar?

Bulara “düşünje günükäri” hökmünde baha berip bolarmy?

Ýa bolmasa “düşünje ukybyndan” binesipler hökmündemi? Ýa-da ambisiýanyň pidasy hilegärlermi?

Netijede... köpplenç iş aýlanyp-dolanyp ýene «adamyň hamyrmaýasyna – hüý-häsiýetine» gelýär.

Şonuň üçinem «12-nji sentýabr» ýa-da FETÖ elmydama goldaw tapýar.

Düýp mesele – erbetligiň adatylygy bilen yüzleşmek, muňa garşy göreşmek we adamy tarapyňa çekmek – gazanmak.

Iki ýyl türmede oturan biri hökmünde gabahatlyga goşulmadık tussaglaryň ýeke günem zyndanda galmagyny islämok. Emma Aly Babajan ýaly syýasatçylaryň “düşünje günäkäri” diýip kimdir birilerini beýgeltjek bolşuny-da oňlamok ...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 19.11.2020 ý. Publisistika